

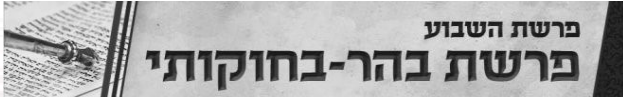

צ'ון תורני שכונ'י

בעזרה"ת אי-אדלה ששל תנודו

גליון 701

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פנתה האה

"ומקדשי תיראו אני ה'"

בעל ה"אמרי אמת" האדמו"ר מגור אמר שבשואה-האיומה על ידי הנאצים ימ"ש נצלו הספרדים אף שקרוב היה מאד שיוכלו לבצע גם אצלם ח"ו שואה, אך הזכות שהם שומרים קדושת בית הכנסת ולא מדברים באמצע התפילה היא שעמדה להם!

מסופר על ר' יהודה צדקה זצ"ל שנכנס לבית מדרש בירושלים להתפלל ערבית. כאשר הגיע אל לוח המודעות הניצב בכניסה, הוציא עט מכיסו ומחק כמה מילים מאחת המודעות. ראו כך התלמידים ובדקו מה הרב מחק, והנה הם רואים שהרב קרא מודעה שבה היה כתוב "מבקשים שלא לדבר בעת התפילה ובקריאת התורה" והוא מחק את המילים "בעת התפילה ובקריאת התורה". ניגשו התלמידים מיד אל הרב ושאלו מה ראה פסול בנוסח שנמצא בכל בתי הכנסת? השיב להם הרב "ממודעה זו אפשר להבין שכל מה שמבקשים זה לא לדבר רק בקריאת התורה ובשעת התפילה, כאילו שבשאר הזמנים כן מותר לדבר. מי לקח את ההיתר הזה לדבר דברים בטלים שלא בזמן קריאת התורה והתפילה? אם יש צורך לדבר שיחת חולין, יעשה זאת מחוץ לבית הכנסת...! (מתיקות ועריבות התורה)

והנה בעוה"ר אנו עדים לזלזול בקדושת המקדש מעט, ולא חלילה בזדון או בקלות ראש, אשר לא נחשדו ישראל בזה, אלא מחמת הרגילות אשר כל אחד יש לו טלפון סלולרי הנצרך לו לעסקיו וכדומה, ובבואו לביהכ"נ בודאי משתדל לכבות את המכשיר טלפון, אמנם דא עקא, שהרבה פעמים שכחה יש כאן ושוכח לכבות המכשיר ובעת התפילה נשמע קול הטלפון, ואם עד לפני זמן מה היה בוש האדם לדבר בטלפון בביהכ"נ בעת התפילה, הרי השטן מרקד בינינו וכבר הרבה נכשלים שאם הטלפון מצלצל הוא עונה, פעמים בארוכה ופעמים בקצרה, וכמה חילול השם יש בדבר, שבמקום קדוש ובזמן קדוש מהדק את הטלפון לאזניו ומדבר דברי חולין רח"ל, וה' הטוב יכפר.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

"אם בחקותי תלכו" שתהיו עמלים בתורה (רש"י).

בספרי המוסר המשילו את האדם לחבית ריקה ששטה על פני המים שבתחילה קשה מאוד להחזירה לתוך המים, אולם אם מתאמצים המים חודרים והחבית צוללת בפנים, ואז קשה להרימה. הנמשל מתאים לנו שבתחילה מאד קשה לשבת וללמוד, אולם אם אדם מחדיר לעצמו את "המים" (אין מים אלא תורה) סוף דבר כבר קשה לצאת מהם, ושום כח שבעולם אינו יכול לנתקו. רבינו ה"חפץ חיים" היה תמיד מעודד את הבחורים לשבת וללמוד באמת וביגיעה בהזכירו דברי רש"י: "שתהיו עמלים בתורה" וציין שלא כתוב שתהיו עוסקים בתורה אלא עמלים בתורה. פעם בא אליו בחור וטען שזה לו כבר כמה שנים שהוא יושב ולומד, ועדיין לא נהיה רב או דיין או ראש ישיבה, ומשום כך כוונתו לעזוב את הישיבה. ענה לו ה"חפץ חיים" שהקדוש ברוך הוא לא בקש משום אדם להיות דיין או ראש ישיבה, או מורה צדק, אלא בקש שנעמול בתורה, ואין חשוב לקדוש ברוך הוא כמה הספקנו בלימודינו, אלא כמה למדנו ביום בעמל וביגיעה וממילא אין לשום אדם להתעצב על הספקיו בלימוד וכו', וכבר התבטא פעם אחד הגדולים: "אין הקדוש ברוך הוא מונה הדפים אלא השעות". עמלה של תורה תלויה ברצף הלמוד, וכאשר אדם זוכה לעמול בתורה ללא הפסקות הוא הולך ומתעלה ומגיע אל המנוחה ואל הנחלה. ואמרו חכמי המוסר שיש ללמוד מוסר מהתרגולת שצריכה לדגור על הביצה ברציפות. מפני שאם היא תדגור חמש דקות ותפסיק ועוד חמש דקות ותפסיק, בסופו של דבר לא רק שמהביצה לא יצא כלום, אלא, היא תסריח ולא תהיה ראויה לשום תשמיש. וכן לגבי קומקום חשמלי, אם ידליק את הקומקום ויכבה ושוב ידליק ויכבה לעולם המים לא ירתחו, אולם אם ירתחו ברציפות הרי שיגיעו אל המטרה הנכונה. והנמשל: אם ישב וילמד ברציפות הרי הוא מגיע לגדולה, אולם אם חלילה הוא לומד בהפסקות לא יגיע לעולם לגדולה.

זמני השבת

הדלקת נרות מוצאי שבת

8:05 7:02

נא לשמור על קדושת הגליון אין לקרוא בשעת התפילה

ר"ת: 8:37

אָהַל הַהַלְוָה

שאלה: האם מותר להתפלל עם סנדלים, או

כשעומדים יחפים?

נאמר "הכון לקראת אלהיך ישראל". אדם מקפיד על לבושו בשעה שעומד לפני מלך. והרי האדם בשעת תפילתו עומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ועליו להקפיד שיהיה לבושו נאה.

הלבוש תלוי במנהג לפיכך כתב הרמב"ם (בפ"ה מהלכות תפלה הל' ה), שלא יעמוד אדם ויתפלל ברגלים מגולות, שהרי אין רגילות לעמוד בפני אדם חשוב, שר או מלך, כאשר הרגליים מגולות. והוסיף על כך רבינו הרמב"ם, במקום שנוהגים תמיד ללכת עם נעליים, אסור להתפלל בלא נעליים, אבל במקום שנוהגים ללכת יחפים גם בפני אדם חשוב, מותר להתפלל יחפים.

ובגמרא במסכת חגיגה (דף יג:): אמרו "לאו אורח ארעא לגלויי כרעיה קמיה מריה", כלומר, אין זו מדת דרך ארץ, לגלות את הרגלים לפני האדון, הוא ה' יתברך.

ומרן הבית יוסף (סימן צא) הסביר, שאין זו מדת דרך ארץ לגלות את הרגליים, דווקא במקום שרגילים תמיד לכסות את הרגליים, אבל במקום שרגילים לגלותן, אין בכך כלום, שהרי רגילים לעמוד כן בפני הגדולים תמיד. וביאר שכן הדין לכל השיטות.

ולכן גם לנידון השאלה שלפנינו, הדבר ברור, שבמקום שרגילים ללכת תמיד עם סנדלים, מותר להתפלל עם סנדלים. אבל בשום מקום בזמנינו לא נוהגים ללכת יחפים לגמרי, ובודאי שליד אדם חשוב אין המנהג כלל ללכת יחפים. ולכן נראה שאין להתפלל יחפים גם בזמן הזה. ואין חילוק בזה בין מי שמתפלל ביחיד לבין מי שמתפלל בציבור שבכל אופן אין להתפלל כשהוא יחף לגמרי.

אהל לחידוש חידושים ופג'נים לשולחן השבת

"וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר"

ידועה שאלת חז"ל: מה ענין שמיטה אצל הר סיני? אלא, מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטיה מסיני אף כל המצוות נאמרו כללותיהם ופרטיהם מסיני. מדוע דווקא למצווה הזו הסמיכה התורה את הידיעה שהיא ניתנה בהר סיני? למה לא הסמיכה זאת, למשל, למצוות תקיעת שופר? אומר **החיד"א** שרוב בני אדם טרודים על המחיה ועל הפרנסה יומם ולילה ואין להם פנאי להקדיש מזמנם לתורתנו הקדושה שניתנה בסיני. לכן נתן הקב"ה את מצוות השמיטה כדי שנמנע מעבודת האדמה ומחסורנו יתמלא בדרך נס. כך נדע שמפתח הפרנסה ביד ה' לבדו. שהרי ברכת ה' היא תעשיר. (וטועים הסוברים ש"יגעת ומצאת", מדבר על יגיעת כפיים לפרנסה. לא ולא! הרבה דרכים למקום לשלוח לאדם את פרנסתו שבין כה וכה כבר נקבעה בראש השנה. יגעת ומצאת, אמור לגבי דברי תורה! שלא יעלה על דעתך שתשיגם ללא עמל ויגיעה). כך ידע היהודי שלא יגרע חלקו בפרנסתו אם ירבה בתורה. תשובה נוספת מפי בעל ה"אמרי יוסף" מספינקא: התורה רוצה להדגיש את העקרון שהעולם פועל לפי התורה! נס ופלא מתרחש במחזוריות קבועה של 7 שנים. בהגיע השנה השישית יש יבול גדול פי 3! מאשר כל שנה: על השאלה "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסוף תבואתנו?" משיבה התורה: "וציוייתי את ברכתי לכם בשנה השישית, ועשתה את התבואה ל-3 השנים!" 1400 שנים ישב עם ישראל על אדמתו והוא חזה בפלא הזה כ-200 פעמים בעקביות, שמיטה אחרי שמיטה. מגלה לנו התורה שזו אינה תכונה מיוחדת לגבי השמיטה אלא היא נכונה לגבי כל התורה כולה. וזה ענין שמיטה אצל הר סיני: הטבע עוזר למי שמקיים תורה ומצוות. ולשון הרמב"ן: "הניסים הנסתרים הם יסוד התורה כולה. אין לאדם חלק בתורת משה עד שנאמין בכל דברנו והמקרים שלנו שכולם ניסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ביחיד ובין ברבים, אלא, אם יעשה המצוות יצליחנו שכרנו, ואם יעבור עליהם יכריתנו עונשו. הכל בגזירת עליון!"

ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה"

שואל רבינו האור החיים הקדוש, הרי ידוע שאי אפשר לאדם לאכול הרבה מפירות מתוקים, ולכן גם אי אפשר להיות שבעים מזה, ואם כן יאמר האדם איזה תועלת יש בברכת 'ונתנה הארץ פריה'? ומתוך רבינו הקדוש, שלכן הוסיף הקדוש ברוך הוא והבטיח 'ואכלתם לשובע', שהפירות יהיה בהם ברכה, שאפילו יאכלו מהם קצת, יהיו שבעים מהם. ובדרך זה מפרש רבינו הקדוש את הנאמר בהמשך 'וציוייתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלוש השנים', שאפילו אם הארץ תצמיח רק כמות תבואה שמספיקה לשנה אחת, יעשה ה' יתברך נס, ואחר שיקצרו את התבואה, היא תיכפל ותתרבה מעצמה, כדי שתספיק לשלוש שנים. נמצאנו למדים: העיקר שיהיה ברכה ב'כסף', שגם אם יש 'קצת כסף' זה ישביע ויספיק לצרכינו, ואין הברכה תלויה ב'כמות' הפרנסה והכסף, אלא ב'איכות' הפרנסה והברכה השרוייה בה.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"אם בחקותי תלכו" – שתהיו עמלים בתורה (רש"י).

סיפר המגיד מישרים המפורסם רבי שלום שבדרון: הגאון רבי יעקב דוד, הנודע בשם הרידב"ז, התגורר בשנותיו האחרונות בעיר הקודש צפת. באחד הימים היה לו יארצייט אחר אביו, ובבואו לבית הכנסת לתפילת מנחה, ראה כי עדיין הקדים ויש עוד להמתין עד לזמן התפילה. המתין והרהר לעצמו, כשהוא נשען על ה"סטנדר", אבל תוך כדי הרהור, החל לפתע לבכות חרישית. היה שם אחד המתפללים מתושבי צפת, שהבחין בדבר. הוא ניגש לרידב"ז ושאל אותו, כדרך אנשי צפת החריפים והממולחים: מבין אני את הבכי שבכיתם, כי היום הוא יום היארצייט לפטירת אביכם, אבל הלא הוא כבר נפטר כשכבר היה בן שמונים שנה ומעלה, וגם עברו כבר למעלה מחמישים שנה מאז הלך לעולמו, מה איפוא נזכרתם דווקא עכשיו לבכות...? השיב הרידב"ז אספר לך במה נזכרתי, ולמה אני בוכה. כאשר הייתי ילד, שלח אותי אבי ללמוד אצל המלמדים הטובים ביותר, כי הוא תמיד אמר: יעקב דוד נתברך ב"ראש טוב" ובהרבה כישרון. פעם אחת אף שמעתי שאמר לאמא: יעקב דוד יצמח ויהיה למדן גדול, ולכן אנחנו מוכרחים לקחת לו את המלמד הטוב ביותר. ואמנם היה בעיר מלמד מוכשר מאוד, אלא שהוא ביקש את שכרו, רובל שלם לכל חודש, וזה היה הרבה כסף. אבי – המשיך הרידב"ז לספר – היה לו מקצוע של בונה תנורים ומזה התפרנס, אבל בדוחק גדול ובעניות רבה. למרות זאת כאשר נגע הדבר בשכר לימוד למלמד – לא היתה אצלו שום שאלה, מוכרחים לשלם למלמד, שהוא הטוב ביותר, כמה שהוא דורש. כך התחלתי ללמוד אצלו בתחילת הזמן ושקדתי על לימודי הצלחה. כבר עברו שלושה חדשים מאז התחילו הלימודים, אבל אבי לא שילם למלמד, כי לא מצא מנין לקחת. המלמד המתין עד אז בסבלנות, אבל כאשר עבר זמן כה ארוך, שלח אותי הביתה עם פתק: "המתנתי שלושה חדשים, לא קבלתי שום תשלום, יותר אינני יכול להמתין, הואילו בטובכם לשלוח לי את המגיע לי, אחרת לא אוכל להחזיק עוד את הילד...". כאשר הבאתי את הפתק הביתה, פרצה בכייה בבית, אין כסף לשלם למלמד, אבל יעקב דוד הלא צריך ללמוד אצל מלמד טוב! מה בכל זאת עשה אבי? בדיוק באותו בוקר שהמלמד שלח אותי עם הפתק הביתה, הוא שמע בבית הכנסת שגביר אחד הקים בית חתנות לבנו, והיה צריך לבנות לו תנור, אלא שבית החרושת ללבנים הפסיק לפעול ולא נמצאו לבנים עבור התנור. הגביר, שלמרות זאת רצה לבנות את התנור בבית בנו, הודיע, כי אותו בעל מלאכה שיביא לו לבנים – הוא ישלם לו גם בשביל הלבנים וגם בשביל הקמת התנור סך של ששה רובלים טבין ותקילין. אם כן, אמר אבי לאמי, אם אין אפשרות להשיג לבנים, נפרק את התנור שלנו ויהיו לי מזה לבנים, ואז אלך לאותו גביר ואבנה לו את התנור בשביל בנו, כך יהיה לנו ששה רובלים, ומזה נוכל לשלם למלמד. אמר ועשה, פירק את התנור בבית, הלך אל הגביר ובנה מן הלבנים תנור חדש בבית בנו וקיבל את ששת הרובלים. בשמחה רבה חזר הביתה, קרא לי ואמר לי: יעקב דוד, קח לך ששה רובלים ותן אותם למלמד שלך, שלושה בשביל שלושת חדשים שעברו, ועוד שלושה לשלושת החדשים הבאים של הזמן. לך נא והתאמץ ללמוד היטב. אנחנו בבית, הוסיף הרידב"ז,

כל בני המשפחה, האבא, והאמא וכל הילדים – כולנו קפאנו מקור במשך כל אותו החורף, בקושי הצלחנו להתכרבל בתוך סמרטוטים, בקושי רב יכולנו לישון מרוב קור, אבל הכל בשביל שיעקב דוד יוכל ללכת ללמוד אצל המלמד הטוב ביותר. כזאת היתה מסירות הנפש כדי להנחיל תורה לילד בישראל. "למה איפוא בכיתי" – סיים הרידב"ז את סיפורו, כי הנה עכשיו בטרם צאתי מביתי לתפילה, חשתי קצת קור בגופי, וכבר מיהרתי לחשוב בעצמי, שאולי כדאי להימנע מלצאת החוצה ולהתפלל בבית. והנה, אז הרי יכלו הורי וכל הילדים לסבול קור אימים כל חדשי החורף בשביל תלמוד תורה שלי, האיך עלתה בי במחשבה להישאר בבית בגלל מעט קור. על זה היה הבכי שלי!... (שאל אביך ויגדך)

קבצן רעב ניגש לעשיר

שמן ודשן המצוי בעיצומה של דיאטה, ומבקש ממנו מעט אוכל. "שלושה ימים לא אכלתי..." מנסה הקבצן לנגן על מצפונו.

"כל הכבוד! איזה כח רצון יש לך! הלוואי עלי..." מפטיר השמן וממשיך בדרכו.

"כמה זה שמונה ועוד שש?" שואל מנהל החברה את המועמד לראיית חשבון בעסק המצליח שהקים. המרואיין תמה על השאלה הקלה והשיב כלאחר יד: "ארבע עשרה". הוא לא התקבל. הבא בתור נשאל שאלה דומה, השיב תשובה נכונה, וגם הוא לא התקבל. כך אירע גם עם השלישי והרביעי.

החמישי שמע את שאלת החשבון הקלה והגיב מיידיית:

"כמה אתה רוצה שזה יהיה?"

המנהל: "התקבלת!".

קצת מאתנו

"ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך"

רבי יצחק כהן שליט"א התלוה אל הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל בנסיעתו אל הצדיק הבאבא סאלי-רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל. הם התקבלו שם בכבוד מלכים והרבנית הציעה לכבדם בכוסות תה. רבי בן ציון הסכים שהרי "כל מה שיאמר לך בעל הבית עשה" (פסחים פו:). הזכיר אחד מן החבורה: "לרב אסור לשתות עם סוכר". המתינו כמה דקות, העוזרת הגישה את השתיה, כוסות תה עם סוכר ואחת בלי סוכר. נשאלה העוזרת: "איזהו בלי הסוכר?" אך העוזרת התנצלה: שכחה איזו היא בלי הסוכר. מיהר רבי בן ציון ואמר: "לא משנה, פעם אחת עם סוכר לא נורא!" הוא שהקפיד כל כך על הבריאות אבל הקפיד שבעתים שלא להטריח, הרי זו חובה מדין תורה "לא תרדה בו בפרך". הוא הושיט ידו ליטול כוס אך הרבנית הודיעה: "נביא כוס תה בלי סוכר" והעוזרת נחפזה להכין. לפני שיצאו מן הבית הושיט רבי בן ציון שטר כסף לעוזרת, חשש שמא בגינו עבדה בפרך... הן נדרשה להכין כוס תה במיוחד...! (יגילו במלכם) **"אל תקח מאתו נשך ותרבית"**

אחד מראשי הקהילה של פרעשבורג שהיה ידוע כגביר וסוחר גדול איתרע מזלו והחל לרדת מטה מטה ועמד לפני פשיטת רגל, בצר לו ניגש לחתם **סופר** שיתן לו עצה ותושיה, החתם סופר לאחר ששמע את מצבו הלך ונתן לו את כל כספו בסך מאה זהובים ונתן לו בתור הלוואה ואמר לו שישע ללייפציג וד' יהיה בעזרו, וכך הוה שנסע ללייפציג והצליח מאוד, כשחזר חשב לעצמו שמן הראוי היה שיקנה איזה מתנה לחתם סופר לאות הכרת הטוב אשר גמל עמו ולפי שהחתם סופר היה מבין ביהלומים קנה לו טבעת זהב משובצת באבן יקרה, וכשהגיע לפרעשבורג נכנס מיד אל הרב ואמר, רבי, ברכתך נתקימה הרי לפניך את מאה הזהובים על פרעון החוב וזו מתנה קטנה על החסד הגדול שעשית עמדי, נטל החתם סופר את הטבעת והפליא מאוד את היופי שבו ואמר מתוך התפעלות "מימי לא ראיתי אבן טובה ויפה כזה, האיש היה מלא שמחה שאכן הביא את המתנה הנכונה, והחתם סופר מהפך ומהפך באבן ואינו חדל מלהתפעל, "אבן יקרה זכה כמים ללא שמץ ודופי", ובאמרו זאת החזיר לו את האבן ואמר לו אמנם שזה מאוד יפה אבל מכיון שהלויתי לך אסור עלי לקבלה משום ריבית, לאחר שיצא משם הרהיב עוז אחד מתלמידיו של החתם סופר ושאל, יסלח לי רבי, אם לא היה בדעתו לקבל את המתנה מפני מה שמח כל כך והרבה בשבח הטבעת בהתפעלות ובשמחה רבה, השיב לו החתם סופר, שמחתי על שבאה לידי לקיים מצוה גדולה כל כך שלא לקחת ריבית שכן מתי מזדמן לידי רב בישראל לקיים מצוה שכזאת, ולכן עכשיו שבאה לידי בדרך לא צפויה מצוה זו וקיימתיה, היתה גדולה השמחה אצלי.

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס **אור אבנר**
רח' משה דיין קריית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה **19:00**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 19:00
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה **20:00**
"יש קונה עולמו בשעה אחת"

שימו לב <<<<

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאול סאלם בן נגיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת **"היכל יצחק דוד"**
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 19:00
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **שלום אטלן שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **דניאל קמחי שליט"א**

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה **20:00**
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00